

staatsbosbeheer

Foto: Twan Teunissen

Stokdieren

Knutsel opdracht

Opdracht: Maak een stokdier met een stok, een sok en wat touw als basis. Vul de sok met dorre bladeren en andere droge materialen die je buiten vindt in de strooisel laag onder bomen en struiken. De gevulde sok is de basis voor de kop van het dier. Zet de kop met touw vast op een stevige stok. Maak dan de oren, ogen, een neus, eventueel een gewei (bij een hert) of manen (bij een paard), gebruik hiervoor bladeren, takjes, eikels, mos. Met een cocktailprikker kun je gaatjes in de sok maken om er voorwerpen in te steken. Is het dier klaar? Galopperen maar.

Leer het van de boswachter

Iemand zit op zijn 'stokpaardje' als hij eindeloos doorpraat over zijn favoriete onderwerp. Heb jij een stokpaardje? Deze uitdrukking is ontstaan doordat kinderen vroeger onvermoeibaar speelden op hun stokpaard: een nagemaakt paardenhoofd op een lange stok. Voor kinderen is een stokpaard nog veel leuker als ze deze zelf hebben gemaakt. En waarom zou je alleen een stokpaard kunnen hebben? Je kunt natuurlijk ook een stokhert, stokkonijn, stokuil, stokvos of ander stokdier maken.

Voorbeeld.

Materiaal: stok, sok, touw, natuurlijke materialen, cocktailprikker

Kijk voor meer opdrachten op
www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

NatuurWijs
DE NATUUR ALS KLASLOKAAL

staatsbosbeheer

Foto: Twan Teunissen

Stokdieren

Knutsel opdracht

Opdracht: Maak een stokdier met een stok, een sok en wat touw als basis. Vul de sok met dorre bladeren en andere droge materialen die je buiten vindt in de strooisel laag onder bomen en struiken. De gevulde sok is de basis voor de kop van het dier. Zet de kop met touw vast op een stevige stok. Maak dan de oren, ogen, een neus, eventueel een gewei (bij een hert) of manen (bij een paard), gebruik hiervoor bladeren, takjes, eikels, mos. Met een cocktailprikker kun je gaatjes in de sok maken om er voorwerpen in te steken. Is het dier klaar? Galopperen maar.

Leer het van de boswachter

Iemand zit op zijn 'stokpaardje' als hij eindeloos doorpraat over zijn favoriete onderwerp. Heb jij een stokpaardje? Deze uitdrukking is ontstaan doordat kinderen vroeger onvermoeibaar speelden op hun stokpaard: een nagemaakt paardenhoofd op een lange stok. Voor kinderen is een stokpaard nog veel leuker als ze deze zelf hebben gemaakt. En waarom zou je alleen een stokpaard kunnen hebben? Je kunt natuurlijk ook een stokhert, stokkonijn, stokuil, stokvos of ander stokdier maken.

Voorbeeld.

Materiaal: stok, sok, touw, natuurlijke materialen, cocktailprikker

Kijk voor meer opdrachten op
www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

NatuurWijs
DE NATUUR ALS KLASLOKAAL

Knutsel opdracht
 Opdracht: Maak een weefkunstwerkje met natuurlijke voorwerpen.

Weefraam: Zoek/knip 4 twijgjes van gelijke lengte en dikte. Bindt de 4 twijgjes in een vierkant stevig aan elkaar door steeds 2 twijgjes met een touwtje aan elkaar vast te maken.

Weefgetouw: Knoop aan het bovenste twijgje een draad vast. Deze span je recht naar beneden over het onderste twijgje heen en weer naar boven, lekker strak, over het bovenste twijgje weer naar beneden etc.. Span de draad strak naast elkaar met steeds een gelijke afstand ertussen en maak de draad vast als het weefgetouw breed genoeg is.

Weven: Zoek buiten naar bladeren, veertjes, bloemetjes en andere materialen die je tussen de touwtjes van je weefgetouw weeft. Begin onderaan en weef de voorwerpen om en om tussen de touwtjes door. Hang het op als schilderijtje.

Leer het van de boswachter

Weven is een kunst die we ongetwijfeld afgekeken hebben van de dieren. Er zijn vogels die weven als techniek gebruiken om hun nest te maken, zoals de weervogel. Zie in het filmpje [herken de weervogel](#) van Kees Vanger hoe dit mooie gele vogeltje werkelijk schitterende nesten weeft. Mensen gebruiken de weeftechniek al heel lang om textiel te maken. Men spon eerst draden van schapenwol of van vlas met een spinnenwiel. Met een weefgetouw kon dan van de draden een wollen of linnen doek worden geweven, waarvan kleding of beddenlakens werden gemaakt. Een zeer arbeidsintensief proces als je dat handmatig doet. Tegenwoordig wordt weven nog steeds veelvuldig toegepast, maar dan veel sneller met behulp van machines.

Bron: www.maymomvt.blogspot.com/2008/08/weaving-landscape.html

Voorbeeld.

30 min.

- min.

Groep 4-8

Materiaal: twijgjes, snoeischaar, touw, natuurlijke materialen

Kijk voor meer opdrachten op www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

NatuurWijs
 DE NATUUR ALS KLASLOKAAL

staatsbosbeheer

Muziek opdracht

Opdracht: Maak een wandelingetje en verzin met de kinderen samen een uitbreiding van het liedje 'alle eendjes zwemmen in het water' op basis van wat de kinderen in de omgeving zien. Laat ze naar hartenlust zingen.

Bijvoorbeeld:

Alle vlinders snoepen uit de bloemen,
Falderalderiere Falderalderare
Alle vlinders snoepen uit de bloemen,
Fal Fal Falderalderdera

Alle madeliefjes staan in het gra-as,
Falderalderiere Falderalderare
Alle madeliefjes staan in het gra-as,
Fal Fal Falderalderdera

Alle wolken drijven aan de hemel,
Falderalderiere Falderalderare
Alle wolken drijven aan de hemel,
Fal Fal Falderalderdera
Etc.

Leer het van de boswachter

Er is veel te zien tijdens een wandeling: eendjes die in het water zwemmen met hun kleintjes, een vlinder die nectar snoept uit een bloem, madeliefjes in het gras, een pluizenbol van een paardenbloem, een vogel met een takje in zijn bek die bezig is een nest te bouwen. Een bijzonder fenomeen in het voorjaar is de ganzen crèche, waarbij enkele ganzen op 10 tot wel 30 kleine gansjes passen. Of bekijk de miljoenen kleine roomwitte bloempjes aan een bloeiende meidoorn. Mooi om eens wat langer stil te staan bij wat je onderweg tegenkomt en dat 'te vangen' in een liedje.

Kinderliedje:

*Alle eendjes zwemmen in het water, Falderalderiere Falderalderare
Alle eendjes zwemmen in het water, Fal Fal Falderalderdera.*

Kikker kwaakt in het water.

Groep
1-4

Begeleid: ja

Kijk voor meer opdrachten op
www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

NatuurWijs
DE NATUUR ALS KLASLOKAAL

Voelopdracht

Opdracht: Zoek buiten naar stenen. Kies de allermooiste steen uit. Voel aan de steen, is hij zwaar of licht, ruw of glad, zitten er oneffenheden zoals uitsteeksels aan of kuiltjes in, zijn er stukjes afgebroken? Hoe oud zou de steen zijn? Waar komt hij vandaan en wat heeft hij allemaal al meegemaakt? Kijk op een [zoekkaart stenen](#) wat voor steen het is en zoek meer informatie over de herkomst van de steen op internet, zodat je hem beter leert kennen. De steen mag nu een tijdje bij jou blijven, als jouw geluksteen. Schrob de steen goed schoon met water en zeep en maak hem droog. Probeer op een klein hoekje of je de steen glad kunt polijsten met een stukje grof schuurpapier (korrelgrootte 50). Als dat lukt kun je de hele steen polijsten. Als hij redelijk glad is neem je een fijner stukje schuurpapier (korrelgrootte 150). De krasjes kun je verwijderen met heel fijn schuurpapier (korrelgrootte 300 of meer). Dit is een pittig werkje, je zou er elke dag even aan kunnen werken, zodat je steen steeds mooier wordt. Als de steen helemaal glad is, kun je hem laten glanzen door hem met kleurloos poetsmiddel op te wrijven.

Leer het van de boswachter

Er zijn 3 soorten gesteenten: vulkanisch stollingsgesteente, sedimentair gesteente ontstaan uit samengeperste schelpen en skeletjes in de zeebodem en metamorfe gesteenten ontstaan diep in de aarde. Er zijn hele grote gesteenten zoals rotsen en hele kleine steentjes, zoals zandkorrels. Stenen die je buiten vindt zijn verschrikkelijk oud en hebben een zwervend bestaan. Je zou ze kunnen zien als wereldreizigers. Ze zijn door verwerking en erosie afgebroken van gesteente en hebben vaak een grote afstand afgelegd. Wellicht is de steen die je vindt in een ruige riviertocht tijdens het Kwartair onze kant op gekomen, of is hij tijdens het Pleistoceen mee gelift met een ijsmassa uit Scandinavië. Gladde stenen hebben waarschijnlijk lang in een rivier of op de zeebodem gelegen, ze zijn glad gepolijst door het stromende water of door het schuren over de zeebodem.

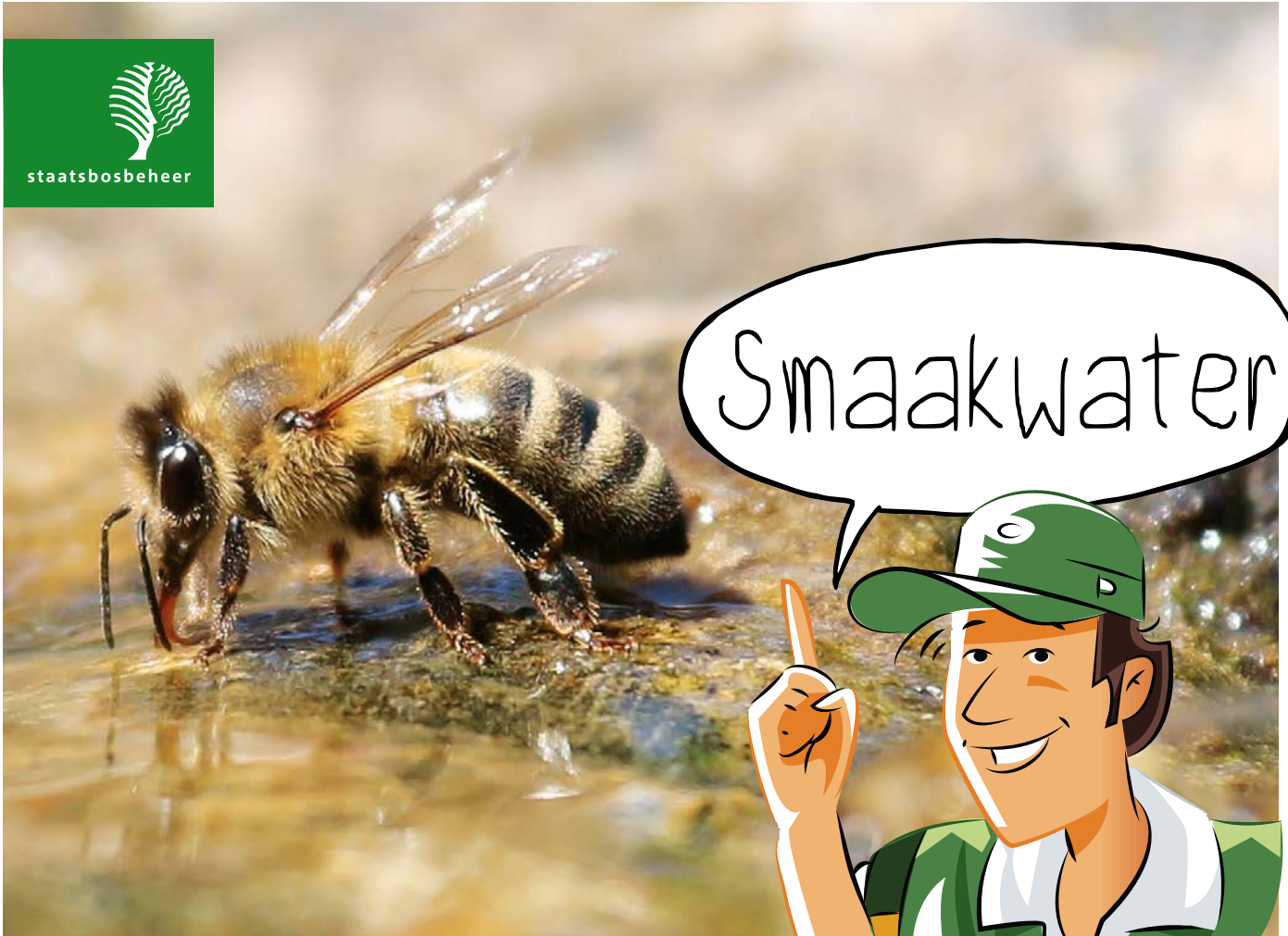

Sommige stenen hebben een bijzondere vorm of kleur.

Kijk voor meer opdrachten op www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

staatsbosbeheer

Proefopdracht

Druppels:

Hoe smaakt regenwater? Smaakt dat hetzelfde als water uit de kraan? De kinderen vangen met hun mond open, tijdens een regenbuitje, regen op en proeven hoe het smaakt. Onderzoek waterdruppels: benevel met een plantenspuit als er geen regen of dauw is. Wat zie je als je in een druppel kijkt? Het zonlicht valt in verschillende kleuren uiteen, je kunt een rood, wit, geel, blauw of groen schijnsel zien. In een druppel zie je de wereld of jezelf ondersteboven. Ook werkt een druppel als een vergrootglas. Maak een druppelbaan in een struik: Beweeg een blaadje zo dat regendruppels bij elkaar komen. Laat een grote regen­druppel over de blaadjes (druppelbaan) naar beneden glijden. De kinderen vangen de druppels die beneden aankomen op.

Smaakwater:

Dan maken de kinderen water met een lekker smaakje. Eerst testen ze wat lekker is: schijfjes groente (bv komkommer, meloen), fruit (bv limoen, aardbei, sinaasappel, bosbes), wat kruiden (bv munt, basilicum), elke smaak apart in een glaasje met water. Laat de smaken 1 uur in het water trekken. Dan proeven en smaken combineren. Van wat ze het lekkerst vinden kun je een hele kan maken.

Smaakwater

Leer het van de boswachter

Mensen, dieren en planten moeten water drinken om in leven te blijven. Schoon drinkwater is dus heel belangrijk. Bij ons komt water gewoon uit de kraan ook als het al lang niet geregend heeft. Maar hoe komen vogels, insecten, andere dieren en planten in de tuin aan water om te drinken in een droge periode? Sommige insecten en spinnen kruipen de bodem in, daar is soms nog wel water. Vaak zie je druppels in de vroege ochtend, terwijl het niet geregend heeft, dat noemen we dauw. Koude lucht kan minder waterdamp bevatten dan warme lucht. Als de lucht 's nachts afkoelt kan daardoor dauw ontstaan. In de ochtend of na een regenbui kun je prachtige waterdruppels vinden die als een parelketting aan een spinnenweb, of als diamanten onder grassprietten hangen. Sommige bladeren lijken wel kommetjes, waarin water wordt opgevangen. Kleine dieren kunnen hiervan drinken. Regenwater noemen we zoetwater, maar het smaakt eigenlijk nergens naar. Zoutwater in de zee, smaakt wel zout. Water neemt de smaak over van wat erin opgelost zit.

30
min.

-
min.

Groep
1-6

Materialen: fruit, groente, kruiden,
water, glaasjes
Begeleid: Ja

Kijk voor meer opdrachten op
www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

NatuurWijs
DE NATUUR ALS KLASLOKAAL